

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „la loterie”.

Din cercurile universitare.

Congresul studențesc internațional se va ține anul acesta în Budapesta, în Septembrie. Privitor la acest fapt, precum și la alte chestii, cari ne interesează din punct de vedere național, un vrednic student universitar ne trimite articolul, ce-l dăm mai la vale. Din partea noastră atragem asupra celor cuprinse în el, atenția nu numai a studenților, ci a tuturor fruntașilor noștri, cari datorită au a ajuta întru toate năzuințele tinerimii noastre universitare.

Articolul e următorul:

Congresul studențesc dela Budapesta. — Februarie 1902.

Șase luni ne mai despart de congresul studențesc internațional, care se va ține în Septembrie a. c. la Budapesta sub egida cunoscutelor federațiuni „Corda Fratres”, în care sunt reprezentate prin studențimea lor aproape toate popoarele civilizate.

Pe lângă însemnătatea culturală de interes general, congresele federațiunii acesteia au avut și vor avea o însemnătate specială pentru noi și pentru studențimea naționalităților oprimăte. De ce și întru cât, nu mai lămurim aici. Credem că chestiunea este destul de limpezită, sub acest raport, pentru toți aceia cari au urmărit mișcarea studențimii la congresul din Turin și din Paris.

Ne mulțumim să repetăm: că chestiunile de naționalitate, prin caracterul lor eminamente cultural, social și umanitar, au constituit una din preocupările dintâi ale congreselor de până acum, și, după toate semnele, vor păstra însemnătatea lor și pentru viitoarele congrese.

Cu deosebire congresul dela Budapesta este de o importanță excepțională pentru studențimea română și pentru studențimile naționalităților prietene nouă. Eată în scurte cuvinte cauza:

În urma stăruințelor energice depuse în desbaterile congreselor din Turin și din Paris, principiul de naționalitate — cu toată opoziția îndirijată a studențimii ungurești — a fost recunoscut drept criteriu al organizației federațiunii. Diferitele secțiuni naționale sunt constituite după naționalitățile firești, iar după naționalitatea politică; votul se face prin fiecare naționalitate; în federație, membrii unei națiuni formează un singur grup, fire-ar ei risipiți în zepte state. Justețea acestei proclamații a suveranității principiului de naționalitate și rostul ei binefăcător pentru noi și pentru toți amicii naționalității este în afară de discuțiune.

De aceea studențimea maghiară se și pregătește din răspuneri să răstoarne

această dreaptă organizație, înlocuindu-o cu o nefirească organizație după state și cu o nedreaptă grupare a singuritelor studențimii după universități. În acest scop, studențimea maghiară și a pregătit un nou proiect de organizare după cum sântem informați din izvor pozitiv. Nu începe încă, de oarecând, că temperamentul despot al Maghiarului de astăzi și excesiva insuficiență a conștiinței lui etice față cu drepturile altora își vor da mâna, ca să forțeze în fel și chip triumful acestui plan. Dela prietenii noștri maghiari ne putem aștepta la orice violență — mai ales când ei se simt acasă în largul lor, nepăsându-le de nimeni.

Dar' nu e mai puțin adevărat, că scopul studențimii maghiare tot nu va fi ajuns — dacă noi și studențimea celorlalte naționalități ne vom ști face, până în capăt și în orice situație, datoria completă.

Actuala organizație a federațiunii e pe partea noastră și cu ea și dreptul legal al precedentelor și dreptul natural ce reșede în chiar ființa naționalității. Voturile trebuie să se dea și la Pesta după naționalitate potrivit usului în vigoare al congreselor dela Turin și Paris. Majoritatea absolută a grupurilor naționale este, prin însăși existența lor închinată spre cei ce apără suveranitatea principiului de naționalitate. În sfârșit ori-cât vor căuta Maghiarii să i ademenască prin fel și fel de curse și de speculații amabilități studenții străini vor înțelege și la Pesta, că mai presus de complășantă domină totdeauna sentimentul de dreptate și că o abandonare a principiului național ar provoca disoluția federațiunii, în urma retragerii inevitabile a grupurilor numărătoare cari țin la dreptul naționalității.

Situația noastră nu-i deci nici pe departe îngrijitoare în fața congresului dela Pesta. Totul este să ne prezentăm mulți, disciplinați și bine pregătiți. În acest scop, după cum știm, conducătorii secțiunii române au început a desfășura de cu bună vreme activitatea trebuincioasă.

Datoria studențimii române de pretutindenea, în prima linie datorită studențimii române din regatul ungar și din Bucovina, este să se grupeze cu tărie și cu devotament în jurul secțiunii române. Să se înscrie cu toții în federațiune, să fondeze unde se poate consulat, să steie în legătură strinsă cu cei ce conduc secția română, al cărei comitet de acțiune se află la Viena, după cum s'a publicat deja prin zările noastre.

Sunt multe argumentele serioase, cari pledează pentru gruparea noastră în fe-

deratiunea „Corda Fratres”. Idealele culturale și umanitare ale federațiunii; putința solidarității noastre cu curențele intelectuale și morale înalte, cari agită tinerimea popoarelor civilizate; înfățișarea noastră alături cu studențimea fraților din regat ca un întreg național indisolubil; înlesnirea incomparabilă, pe care „Corda Fratres” ne-o dă pentru a lega prietenii și a întretine relații sufletești și științifice cu floarea marilor neamuri și pentru a cunoaște nemijlocit ce fel sunt colegii noștri de altă naționalitate, ce aspirații au, ce educație, ce idealuri; posibilitatea de a încheia frație cu elementele nou conducătoare ale naționalităților, cari sufer de aceeași opresiune și cari se inspiră de aceeași idealuri ca noi; terenul prielnic ce ni-se oferă în federațiune spre a ne apropia cât de mult de sufletele fraților din regat și spre a ne organiza în cadrele „Corda Fratres” ca o mare și disciplinată asociație a studențimii române de pretutindenea; în fine privilegiul excelent de a desfășura o propagandă chibzuită, fără șgomot și fără rachete, permanentă și sistematică, pentru interesele cauzei românești și de a lămurii pe străini asupra acesteia — eată o sumă de motive, cari nu știm pe ce student român cu cap deschis nu l-ar determina să se încorporeze federațiunii și să se dedice acțiunilor ei.

Înainte să terminăm aceste considerații generale, cari ni se par oportune, am mai avea de insistat asupra unui moment foarte delicat.

Se vorbește prin unele cercuri ale colegilor noștri, că n'ar fi cu cale să mergem la congresul din Pesta. O lipsă de încredere inadmisibilă și o filosofie pasivă curioasă dar nutriment acestor opinii anemice.

Vorbind scurt și îndesat, o asemenea tactică nu numai că e de neadmis, dar' e și cu neputință.

Antău și antău, noi studenții români avem față cu federația obligamente de membri, pe cari nu le putem ignora. Al doilea, datorită noastră față cu principiul de naționalitate, pe care l'am sulevat și l'am făcut triumfător în congresele din Turin și Paris, ne impune să mergem la congres. Al treilea, noi și alătura cu noi prietenii noștri de idei, studenții Slovaci, Sârbi, Croați, Italieni (din Fiume), Sagi — avem să vedem la Pesta, prin pacificarea noastră prezentare ca grupuri naționale, că seara asta nu e a unui singur neam, ci a multor neamuri.

Ni-se va observa însă, că studenții maghiari, poate și guvernul și populația maghiară — se vor deda în contra noastră la acte nesocotite. Răspundem,

temeinic pe informații din izvor autorizat:

La Paris, în fața reprezentanților oficiali ai diferitelor studențimii din federație, grupul maghiar a făcut promisiune solemnă, că nici o demonstrație nu se va înfăptui din parte ungurească și că naționalitățile vor fi lăsate să se manifeste în liberă voie ca atare. Numai pe lângă asemenea garanții, reclamate de studenții români și italieni, a fost acceptată invitația la Budapesta.

Vor uita studenții maghiari și co-naționalii lor de această solemnă făgăduială? Vor brusca studențimea naționalităților din Ungaria? Cu atât mai rău pentru ei.

Noi trebuie să ne ducem la Pesta. De ce le-am ușura colegilor maghiari, prin absența noastră, o situație grea la care înșii s'au anejaț?... Dar' ni-se va mai zice poate, că studenții români și colegii lor nemaghiari vor fi luați la ochi de autoritățile universitare și tratați ca domnul Bolcaș bunioară.

Ne îndoiim de asta, pentru cazul că ne vom prezenta unul și unul, strâns uniți într'un grup disciplinat. „Corda Fratres” este astăzi o instituție recunoscută de multe universități și de multe guverne. Miniștri de culte, profesori universitari sunt înscriși în ea și îi dau concursul lor oficial.

Ei bine, sântem curioși a vedea: cine va îndrăzni, în asemenea condiții, să atingă fir de păr din capul vre-unui student nemaghiar, care va usa în congres de dreptul sau cel mai firesc — libera opinie?...

Nu-i deci nici o pricină de chibzuire sterile și de combinații oportuniste. Ci toate împrejurările cer dela noi: să ne facem datoria cu bărbăție, mergând la Pesta puternic organizați ca grup național.

De aceea, să ne pregătim din vreme și să ne devotăm unul fiecare datoriei ce ne așteaptă. Fără șgomot, fără vorbă multă prin gazete, fără să bucinăm planurile noastre — noi să ne organizăm serios secțiunea, să ascultăm de cele ce ni-se împărtășesc din partea capilor ei și să nu ne temem de nimic, în afară de un lucru — de noi înșine, că am pute să nu fim la locul nostru!

Un student universitar.

Sibiu, 26 Februarie 1902.

Memoriu la monarhul. Referitor la știrile date de unele ziare cu privire la un memoriu al bisericii ortodoxe române din patrie, sântem autorizați dela locul cel mai competent să declarăm, că delegațiunea bisericii

române gr.-or. va prezenta Maj. Sale un memoriu în afacerea averilor bisericesti comune cu Sârbii numai pește vre-o două săptămâni.

Astfel telegrama din „G. Trans.” de azi, precum și comunicatul din „Egyetértés” dela 24 Febr. sânt premature, pentru-că I. P. S. Metropolitul Meșianu se află la rezidența Sa, ocupat între altele și cu pregătirea memoriului. — Tot odată vestim, că membrii prezenți ai delegațiunii nu se vor prezenta la M. Sa, ci numai membrii episcopatului, sub conducerea I. P. S. Metropolitului Meșianu.

Printul Ferdinand la Tarul.

„Pravoslavni Vostok” din București e informat, că principele moștenitor Ferdinand va fi la vară oaspele Tarului în Livadia.

Știrea are lipsă de confirmare.

Alegerea episcopului Dandri-de-Jos în locul episcopului Partenie ales de metropolit al Moldovei, s'a făcut luni în 24 l. c. Intrându-se marele colegiu electoral, se constată că sânt prezenți 13 prelați, 62 senatori și 108 deputați. La votare majoritatea voturilor, 138, le-a întrunit Dr. Pimen Georgescu Piteșteanu, profesor de teologie și director al internatului teologic pe lângă facultatea de teologie din București, care se și proclamă ales. Alesul a fost candidatul guvernului.

După alegere a ținut o vorbire, în care între altele a zis cam următoarele:

Dela binele și fericea fărâșă aștră binele și fericea biserică. Iubirea de neam și de religie trebuie să fie rostul nostru. Pe această cale va păși în sarcina sa episcopatul și din tîndul sufletului exprimă urări pentru înfăptuirea rege al României și întreaga sa familie, exprimă recunoștință și admirațiune dlui președinte al consiliului D. Sturza și la toți d-nii miniștri și bărbăți de stat, cari au muncit pentru binele fărâș.

DELEGAȚIUNILE. Delegațiunile se vor întruni anul acesta în Budapesta. Semioficioasă „Magy. Nemz.” scrie, că timp întruniri va fi în luna Maiu, dar' ziua încă nu e fixată.

Din Bucovina. „Bukowinaer

Journal” din Cernăuți publică următoarea caracterizare a situației politice actuale din Bucovina, ca părerea unui trunțat politician, care este în afară de orice partid politic:

„Situația generală e, ceea ce trebuie să admitem, înouătoare, și anume înouă-

deja, despre dialectele din Moldova și din Dobrogea.

În anul 1900/1901, seminarul a avut 23 de membri, între cari 14 Germani, 8 Români (2 Transilvăneni) și un Spaniol. În semestrul de vară 1900, dl Dr. Weigand a ținut următoarele cursuri la facultate: 1. Introducerea în studiul limbii și literaturii române, 2. Gramatica albaneză cu specială considerare la raporturile ei cu limba română. În semestrul de iarnă 1900/1901 a propus: 1. Gramatica practică a limbii române 2. Sintaxa albaneză, cu exerciții. În amândouă semestrele s'au ținut odată pe săptămână, dela orele 7—9, ședințele seminarului, în cari n'au explicat texte din limba veche românească.

— Ca și anurile de mai înainte și ca toate lucrările de până acum ale dlui Dr. Weigand, anuarul acesta este o probă de muncă științifică luminată și o carte de multă valoare pentru filologia română. Dorim distinsului învățat și scrupulos putere și viață îndelungată pentru activitatea lui atât de rodnică și atât de temeinică. So.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Seminarul român din Lipsa.

— „Achter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (Rumänisches Seminar) zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Instituts Prof. Dr. Gustav Weigand Leipzig. Johann Ambrosius Barth (Arthur Meiner) 1902.”

Seminarul românesc din Lipsa, întreținut de statul român și condus de dl prof. Dr. G. Weigand, se dovedește cu fiecare publicație a lui un așezământ de știință foarte valoros, unde se desvoltă o muncă serioasă, potrivit celei mai esate metode științifice. S'a făcut adese-ori această constatare și ne pare bine s'o putem repeți și acum, cu ocazia anuarului al optulea al Seminarului. Pentru orientarea celor interesați vom da o scurtă recenzie asupra acestei importante cărți de filologie românească.

În prefață dl Dr. Weigand lămurăște că apariția anuarului a întârziat cu o jumătate de an din pricina situației financiare critice a României.

Cartea cuprinde pe 324 pagini trei lucrări. Una e „Die Dialekte der Grossen Walachei”, în care distinsul filolog

face un raport foarte interesant despre călătoria sa științifică din vara anului 1899. Celelalte lucrări sânt două teze de doctorat: „Die rumänischen Diminutivsuffixe” de dl Sextil Pușcariu și „Die Schkejer oder Trokaren in Kronstadt” de dl Sterie Stinghe. Amândouă amintesc prin metode și conștiențiozitate școala excelentă a dlui Dr. Weigand; cu deosebire lucrarea meritoasă a dlui Sextil Pușcariu arată cât de mult se poate profita din instrucția savantă a filologului german.

Lucrarea dlui Dr. Weigand se împarte în patru capitole: unul etnografic, în care ni-se descrie călătoria și ni-se împărtășesc date nouă despre comune bulgare în România și despre comune românești în Bulgaria; unul filologic, în care se desorir dialectele studiate în această călătorie; al treilea capitol ne oferă drept texte o colecție originală de poezii populare, transcrise științific-fonetic; și al patrulea capitol cuprinde glosarul cuvintelor particulare din aceste poezii. În sfârșit mai găsim o listă a comunelor cercetate și studiate de dl Dr. Weigand în călătoria dînsului. Nu mai puțin de 134 de comune din Transilvania sudică, Muntenia și o parte din Moldova au fost cutriate de neobositul scrutaător.

Între poeziile populare, culese și publicate de dl Dr. Weigand, unele sânt deosebit de dragute, ca de pildă următoarea (p. 308):

Foate verde trei zmicole,
Ioi, voi, voi, voi mândrelor mele,
Ala naltă subțirele
Pufin trase la sprincene
Pe gustu inimii mele,
Ce-mi dați vreme după vreme,
Și soroc după soroc,
Iarna pe geru de foc,
De-nghiață apa în Ol,
Și mâine pân' la cot.

O poezie de-o frumoasă originalitate de sentiment e următoarea (pag. 310—311):

Foate verde lucioară,
La Ploesti la mărgioară,
La casa cu trestioară,
Zace-un voinicel de boală,
Și-mi zace la prisp' afară
În cărsat și-n plămăioară,
Mi-l păzește-o fată mare
Dela cap pân' la picioare
Cu trei luminări de ceară
Căteși trele gălbioare.
Ori zaci, neico, ori te scoală,
Ori dă-mi și mie de-o boală,
Să sâcem p'o permioară,
Amândoi pe prisp' afară.

Lucrarea dlui Sextil Pușcariu tratează, cu multă temeinicie, despre su-

fixele diminutive în românește. Autorul grupează cu metodă clară o bogăție de exemple și lămurăște strict științifice fenomenele filologice cari îl preocupă! Este cea mai detaliată lucrare ce s'a scris până acum asupra subiectului în chestiune.

Domnul Pușcariu a dovedit prin această lucrare a sa o școală foarte bună (aceea a dlui Dr. Weigand), și o destoinicie și o sîrguință foarte laudabile.

Lucrarea dlui Sterie Stinghe tratează un subiect de valoare cu deosebire pentru noi. Este vorba de Scheii sau Trocarii din Brașov, astăzi dispunători asupra celei mai bogate biserici românești din Transilvania și asupra unui din cele mai bune licee românești. Dl Stinghe ne-a dat o monografie interesantă despre Schei atât sub raportul etnografic cât și sub raportul filologic.

Dintre datele, pe cari le împărtășește dl Dr. Weigand, mai amintim următoarele: În seminar sânt parte terminate, parte în pregătire încă zece lucrări din diferite domenii ale filologiei române și române. Remarcăm o lucrare a dlui Dr. Weigand asupra elementelor latine în limba albaneză și o altă lucrare a domniei sale, completă

cată pentru-că multe mâni nedeprișe s'au amestecat în lucrul și pentru-că încurcătura s'a născut în tabăra română. Un partid așa de puternic, dezvoltat pe bază istorică, cum e cel român, nu se poate diviza nici dărîmă fără de a trage cu sine la pământ tot ce e în dreapta și în stînga. De aceea, după toate regulile sociologiei, trebuie să începă descurcarea acolo, unde s'a iscat și încurcătura, adică în tabăra română. Românii trebuie, vrînd nevrînd să fie uniți chiar și în privința celor ce trebuie să dispară de pe terenul de luptă, fiind uniți vor fi destul de tari, ca să aplece interesele lor și ale țării. În lăuntrul poporului român trebuie să se facă odată marea socoteală finală, și încă odată curînd. Ei trebuie să se unească și în privința aceasta am mare încredere în bunul simț al Românilor. În contra acestei uniri pot să fie astăzi numai cei ce stau în solda dușmanului sau cei incapabili de judecată în afaceri politice.

Unirea făcută, *Românii nu mai alegă după nime, nu se tem de nici o coaliție* și de nici un guvern, atunci am mână liberă și vor merge cu aol partid, spre care-i va mîna interesul național. Dela guvern nu cerem altceva fără ca să-și împlinească datoria: să administreze cum se cade, să țină cu bunăvoință cont de interesele tuturor naționalităților și să nu facă politică, pentru care nici n'are destulă îndemnare nici nu e lipsă. Abătîndu-se însă dela linia aceasta neutrală, poate ajunge între două focuri. Germanii au mult, foarte mult de pierdut și de cîștigat nu au câștigat chiar nimic în ultimii ani. O surpră a Românilor trebuie să îngroape pe Germani. Caveant consules! De altminterlea după furtună vine vreme bună și asta se va întîmpla la noi mai curînd decum se crede.

O pînă. „Polit. Ert.“ scrie, că în cercurile opoziționale se vorbește despre o pînă curioasă a ministrilor maghiari în Viena, cu ocazia felicitărilor, ce s'au făcut arhiducului Rainer din incidentul sîrbărilor nunții sale de aur. Ministrul adevărat au ajuns cei din urmă între felicitanți, chiar și copiii de școală au mers mai înainte. Pînă aceasta va forma obiectul unei interperări în dietă din partea opoziției.

„Bud. Napló“ de azi desminte știrea aceasta zicînd, că întreaga e o înșelătură.

El, care-l acum adevărul?

Din dietă. În ședința de alături a dietei s'a continuat desbaterea asupra proiectului de buget. Au vorbit Cernoch, Morzányi, Várady și Todor Pașie. Acesta din urmă s'a folosit de nou de ocazie, de a se înșina de bun patriot și mameluș liberal. A arătat cum la Ceioa la alegeri poporul român a fost fanatizat de kossuthiști contra guvernamentului. El a fost amenințat a fi ucis cu petri și a trebuit să fugă. Mărturisirea aceasta a produs mare ilaritate în rîndurile independenților.

Societatea „Doina“.

— Scriitoare din București. —

— 10/23 Februarie n.

În București vei găsi societăți bulgărești, grecești, albaneze, maghiare, de toată legea și limba, vei întîlni asociații într-un mod mai mult sau mai puțin primitiv și pe muncitorii ardeleni — singur numai inteligența ardelenă nu s'a putut uni până acum.

Pleacă din toate părțile Transilvaniei ne pierdem în marea fraților din regat, nu ne cunoaștem unii pe alții, și în multe rînduri uităm pe cei de acasă, înstrăinându-se încetul cu încetul de cauza ce odată o numim sfîntă, pentru care odată juram chiar, că vom bea venin și ne vom arunca în foc.

Sînt unii dintre noi vrednici chiar de dispreț; mulți, foarte mulți rămîn tot buni la suflet și inimă, dar sînt prea stingheri ca să poată face ceva, trec unii pe lângă alții fără să știe, fără să simtă că inima lor e muncită de același dor, de aceeași plîngură curată.

Este adevărat că s'a încercat, în mai mult rînduri, une-ori chiar a reușit să se înjghebeze câte o societate de durată scurtă. Ultima încercare s'a datorită d-lor Il. Chendi și Liviu Tempea, la îndemnul cărora s'a înființat societatea „Doina“. Scopul este tot cel vechiu dar mijloacele sînt nouă.

Astăzi dată se lucrează, ca marea societate, marea uniune a inteligenței ardeleni să opereze prin cultul doinei, prin cultul cântecelor naționale. „Doina“ își propune ca în primul loc să creeze

Trecînd la chestia de naționalitate Fașie maimușește pe Rákosi și zice, că statul maghiar nu e idee, ci realitate. Apoi în mod obraznic susține, că între Români sînt mulți antipatriotici, ca și la 1848. Cu asemenea neblăjnie a debutat deputatul român Fașie.

Banchetul deputatului Dr. Papp József.

Onoare vouă preoți și inteligenți români din Chior! Laudă ție popor chioresc, că prin înțința voastră demnă manifestată față de banchetul comandat în onoarea deputatului mameluș Dr. Papp József, a-ți recunoscut greșeala făcută la alegere și a-ți dovedit solemn, că Dr. Papp când a vorbit în dieta țării nu a fost tălmăciul sentimentelor voastre, nu a fost interpretul nici al intereselor cercului său propriu, decum să fie al neamului românesc.

Asta să-ți-o însemne, atât Măria Sa deputatul, cât și aplaudorii lui cu prim-ministrul Széll în frunte!

Chioreni când n'au participat la banchet au ascultat de șoapta inimii lor românești și de propria lor cumpănire românească.

Tabăra mamelușilor din Chior au mișcat toate petritele, ca banchetul și retragerea cu torțe, ce au aranjat deputatul Dr. Papp Sămbătă seara să fie o clasică dovadă, că la spatele deputatului stau Români, ce-l aprobă vederile sale espuse în parlament. Sforțările lor însă au dat un teribil fiasco. Căci nici la retragerea cu torțe, nici la banchet n'a participat absolut nici un preot, nici un învățător, nici un inteligent român independent.

Faptul acesta, în împrejurările date e de o capitală importanță și face un titlu de distincție laudă la adresa Chiorenilor. După greșeala dela alegere, începea să se înstăpîneasă teama în sufletul pesimiștilor, că Români chioreni, seduși de acomodări, vor persista în greșeala făcută.

Dar spre bucuria neșfîmurită a tuturor Românilor — Chioreni la momentul dat au știut să trimită vorbă în mod vrednic, că ei nu aprobă ținuta deputatului mameluș.

Banchetul s'a aranjat în urma vorbirii din parlament.

Români chioreni au respins conținutul a ceea vorbiri și în urmare au respins și invitarea la banchet.

Onoare vouă bravi Chioreni! Greșelile făcute reparatu-le-ați acum și inima noastră de frați cu dragoste vă strînge la sînul său.

Despre banchet dăm următorul raport:

Cu zile înainte, comitetul banchetului umbra în rușul capului să câștige un preot sau un alt fruntaș român, care să bineventeze pe deputatul Dr. Papp

József. Cu toate-că în acest comitet erau grofii Teleky, un puternic director de bancă, juzi etc. — pe unde au colindat după orator festiv — au aflat uși încuie. Preoții și ceilalți fruntași chioreni au știut să-și respecte demnitatea. Succesul banchetului și al retragerii cu torțe se arată posomorît și înaintea comitetului și d'aceia ca să salveze situația au recurs la un mijloc cât se poate de constituțional, au trimis vorbă în tot Chiorul, că în seara banchetului să va împărți la popor beutură și mînaie gratuită. Deputatul a angajat o sală mare în care a pus cepul la butoaiele cu „horinoc“ și lumea curgea — la pomana, așa s'a făcut că apoi la retragerea cu torțe (puritate torțele de altfel tot de copii) s'a aglomerat un număr oare-care de iubitori de „horinoc“. În numele acestora apoi a bineventat pe deputatul preotul reformat din Bercheș. După el a spus două vorbe și un țeran român care a asigurat pe deputat că venirea lui le este dragă (doar ția omul că cepul butoiului cu horinoc e în plină activitate — din incidentul venirii deputatului).

A respus apoi deputatul și a dat de minciună pe prim-ministrul Széll. A spus multe dar' cu nici un cuvînt n'a atins ideea de stat maghiar și nu s'a bătut în piept, că Români trebuie să se oantopească cu nația maghiară. Era omul acasă. Și aici nu l'a dat mîna să se declare — mai ales că și la vorbele lui ca „Românul frate s'îie cu Ungurul“ un țeran alegător român a strigat voinicește „aia n'o fi nici odată domnule!“.

În chipul acesta deputatul singur a trebuit să vadă că el în dietă a interzis „declarațiile“ și asigurarea lui Széll că „în ceroul lui tot așa vorbește“ a fost o enunție, care nu l'a primit afirmația.

Dacă deputatul nu a ținut de poșivrit locul se se prezintă ca un campion al ideii a fost atât de „gentil“ să se năpustiască asupra politicii de pasivitate și să declare în public că „pasivității în vreme de 30 ani n'au făcut alte decît „și-au umplut buzunarele“.

Insinuația perfidă și prea puțin compatibilă cu bunul simț — dacă o respingem cu dispreț — o înregistrăm și ca o clasică dovadă despre mîncăta cunoștințelor deputatului Dr. Papp în materia politicii naționale românești.

La banchetul, ce a urmat, deputatul, deși nu avea Români care să-l apredieze, a ținut de bine să nu vorbească nici o vorbă despre ținuta și crezul său politic. O fi văzut omul că în materia aceasta — zace partea slabă a eului Măriei sale.

Cu atât mai mult au ținut ceilalți oratori să politizeze — vorba vine.

S'a sculat judele cercului Szappanyos și o vechementă ungurească în loc să bineventeze pe deputatul, căruia atât îi umbra în călcăie, s'a năpustit

a fost cîntat și „La mare“ solo de Panaitescu. Ear' Lioiu, artist la Teatrul Național, cu vestitele sale monoloage ne-a prăpădit de ris.

În urmă s'a dansat până pe la 5 ore.

Deși sîrbarea a fost aranjată cu îndrăzneală puțină, deși invităriile au fost puține, totuși publicul a fost destul de numeros.

Între alții notez familiile: Coșbuc, Roman, Septimiu Albini, Dr. Ghiș Pop, Dr. Pop, Tălășescu, Baboianu, Ulpiu Hodog, Nerva Hodog, Dr. Neagoi, Lugojanu, Stefan Pop, Dr. Popovici, Mex, Popovici Lupa, Ciorogariu, Ciureu, Tois, Pfeifer, d-nii: Florescu, secretar general al „Ligei culturale“, Repetiții neregulate, amînări din cauza lipsei membrilor coriști, au contribuit că „Doina“ abia după 4 luni a putut aranja convenirea socială din seara de Sămbătă 9/22 Februarie. Era și nevoie de această manifestare căci membrii se împușinau prea simțitor. D-lui C. Roman, directorul școlii de agricultură, avem să-i mulțumim sîrbarea dată la „Coloșul Opler“.

Nu a fost un concert, ci o sîrbare familiară — căreia însă l'ie-se pută de o mai întinsă intimitate. Nu a fost un concert, ci o mică convenire, unde s'a cîntat, beut, dansat și ținut discursuri. — Nici nu ar fi fost românească și nici ardelenască dacă nu erau cîntece, beutură, dans și discursuri. Corul societății a executat mai multe bucăți ca: „Cucole cu penă sură“, „Măndra mea de astă vară“, „Nu-i dreptate“, și altele. Forța a fost „Mugur mugurel“, solo de d-l Liviu Tempea, conducătorul corului. Cu mult temperament artistice

a fost cîntat și „La mare“ solo de Panaitescu. Ear' Lioiu, artist la Teatrul Național, cu vestitele sale monoloage ne-a prăpădit de ris.

În urmă s'a dansat până pe la 5 ore.

Deși sîrbarea a fost aranjată cu îndrăzneală puțină, deși invităriile au fost puține, totuși publicul a fost destul de numeros.

Între alții notez familiile: Coșbuc, Roman, Septimiu Albini, Dr. Ghiș Pop, Dr. Pop, Tălășescu, Baboianu, Ulpiu Hodog, Nerva Hodog, Dr. Neagoi, Lugojanu, Stefan Pop, Dr. Popovici, Mex, Popovici Lupa, Ciorogariu, Ciureu, Tois, Pfeifer, d-nii: Florescu, secretar general al „Ligei culturale“, Repetiții neregulate, amînări din cauza lipsei membrilor coriști, au contribuit că „Doina“ abia după 4 luni a putut aranja convenirea socială din seara de Sămbătă 9/22 Februarie. Era și nevoie de această manifestare căci membrii se împușinau prea simțitor. D-lui C. Roman, directorul școlii de agricultură, avem să-i mulțumim sîrbarea dată la „Coloșul Opler“.

Nu a fost un concert, ci o sîrbare familiară — căreia însă l'ie-se pută de o mai întinsă intimitate. Nu a fost un concert, ci o mică convenire, unde s'a cîntat, beut, dansat și ținut discursuri. — Nici nu ar fi fost românească și nici ardelenască dacă nu erau cîntece, beutură, dans și discursuri. Corul societății a executat mai multe bucăți ca: „Cucole cu penă sură“, „Măndra mea de astă vară“, „Nu-i dreptate“, și altele. Forța a fost „Mugur mugurel“, solo de d-l Liviu Tempea, conducătorul corului. Cu mult temperament artistice

asupra — „Tribunei“. Da, da asupra „Tribunei“. Și a zis: că munca sobolică ce o fac tribuniștii în Chior e o muncă de bandiți și toți cei ce scriu și țin la „Tribuna“ sînt trădători de patrie. Erupțiile acestea de sigur și le a inspirat din neuccesul banchetului la care nici un fruntaș român n'a luat parte. Ori de unde și le-a luat credem că aceste grosolării în loc să ne atingă, formează un titlu de laudă la adresa preșii românești, a cărei activitate trebuie să o înregistreze și „Szappanyosii“ noștri. De altfel pentru aceste erupțiuni a fost vrednic apostrofă de d-l jude Alexandru — (Sandru) Pop din Baia-mare. Această, ca rudenie a deputatului era de față la banchet, și imediat după vorbirea lui Szappanyos l'a reflectat că Români chioreni, pentru faptul că țin la neamul lor nu formează o bandă de trădători, căci diplomele nobilitare ce le au din timpul, când tot ca Români viețuiau — nu li-s'a dat pentru trădare de patrie, ci pentru jertfe de sînge și de avere pe altarul patriei.

Înflăcărul Szappanyos a rămas opărit și judele Pop l'a continuat vorbirea ținută în spirit moderat — pe cât de loial pe atât de puțin excepționabilă din punctul de vedere al unei înfrățiri cinstite.

Au urmat apoi șirul altor toaste — șir lung și fără rost.

Fostul ministru grof Teleky Géza în o vorbire a sa s'a fost încălțit în reminiscențe istorice din care a ținut de bine să scoată „adeverul“ că la dreptul vorbind Chiorul e creatura familiei Teleky.

Cu tactul lui inescapabil și cu finețea românească l'a improspătat Sandru Pop câteva pagini din istorie, din care nobilul conte s'a putut convinge că lucrurile nu stau tocmai cum le-a spus. Cronologia istorică nu a fost pe partea contelui, căci pe când nobilimea Românilor din Chior datează dintre anii 1400—1600, pe atunci pretinsul fondator al Chiorului, contele Teleky Mihályi, seoretarului principelui Apaffy, a venit în Chior cîtră anii 1700. Prin urmare nu Chiorul e creatura Telekyeștilor, ci familia Teleky și-a aflat un razim și un cuib puternic în Chiorul liberal.

Din șirul toastelor mai scoatem unul al deputatului, prin care Măria Sa a confirmat scrisese „Tribunei“. În care se afirma că deputatul Dr. Papp József e numai unealta grofilor Teleky, pentu care ține mandatul până-cînd fiul lui T. Géza va ajunge la majoranat. Confirmarea aceasta a făcut-o deputatul Papp József prin toastul ce l'a ținut în onoarea tinărului contele Teleky Pál „presumptivul moștenitor“ al mandatului. A zis deputatul: „Serviciile ce mi-le-ai făcut ca șef-cortez o să-ți le revanșez la prozimele alegeri, cînd pășind ca următorul meu o să-ți dau locul și o să mă îngrădiesc între aderenții Măriei Tăle.“

Așa se desminte Dr. Papp József, cînd vorbește sincer. Se înțelege dar', că deputăția el nu și-o știe aprecia, activitate nu poate să-și profiească și doar' de aceea și-a lăsat cariera de jude ca mai pregnant să arete neamului românesc că el nu aparține la Români.

Luăm act și trecem peste Măria Sa domnul deputat al Șomcutii-mari, întocmai cum am trecut fruntașii din Chior, care spre onoarea lor vîzîndu-și greșeala au reparat-o în modul cel mai vrednic.

Onoare vouă preoți fruntași români din Chior! Laudă ție popor chioresc, că ați dat de minciună pe cei ce se legănau în dulcea reclamă, că Dr. Papp József a vorbit ca Român și în numele Românilor în parlamentul din Buda-pestă.

Rap.

Revista esternă.

Serbia și Muntenegru.

Scopul principal al vizitei ministrului muntenegrin la Belgrad a fost să afle dacă căsătoria prințului Mirco cu Natalia Constantinovici, rudenie cu regele Alexandru, n'ar turbura bunele relațiuni dintre cele două state. În privința aceasta a primit cele mai favorabile asigurări.

În onoarea ministrului muntenegrin s'a dat în palatul regal o masă de gală, la care au participat și trimișii Austriei, Germaniei și Rusiei. Regele Alexandru a tostat pentru principele muntenegrin și casa lui. l'a răspuns Vucovici cu un toast pentru casa și națiunea sîrbărească.

Răsboiul din Africa-de-sud.

După Dr. Albrecht, sosit zilele acestea de pe câmpul de luptă, starea Burilor e mai favorabilă ca la începutul răsboiului. Peste 20.000 Buri, buni de luptă, stau în fața Englezilor, cari sînt demoralizați. Ultimele succese ale Burilor la Heidelberg, Vryheid și Boshof vor împedea pe Kitchener la continuarea operațiunilor contra lui De Wet și B.tha. Momentul e favorabil pentru Buri mai ales și pentru-că Kitchener va comunica — din ordinul guvernului englez — conducătorilor buri propunerile olandeze și va încerca să intre în pertractări. Dr. Albrecht aduce lui Krüger rapoartele conducătorilor buri.

Știri mîrunte.

O nouă formare a cabinetului italian nu va urma. Toți ministrii, afară de cel pentru lucrări publice, vor rămîne în posturile lor.

În ședința camerei grecești deputatul Triopis, o rudă a răposatului ministru Triopis, a pîlmuit pe deputatul Buiuris, pentru-că acesta ar fi insultat memoria fostului ministru.

Consiliul comunal al Berlinului a pornit o mișcare, ca toate orașele germane să protesteze contra tarifului vamal. Adunările de protestare se vor ține între Paști și Rosalii.

De pe valea Crasnei.

— Prigonirea unei școlae române. —

— 22 Februarie a.

Români gr.-cat. din Recea, comitatul Selagiului, cu multă jertfă și-au zidit încă în a. 1887 școală confesională din material solid, încăl zidirea aceasta întrece multe școlae susținute din vistiera statului.

Puternicii noștri stăpîni însă caută chiorie la această școală și numai voesc a slăbi cu excepționările, ba aceste în urmă a ajuns până la absurd, ce voiu dovedi cu șirele de mai jos.

Comuna Recea are o poporațiune micșă, română și maghiară. Apartine confesiunii gr.-cat. rom. cat. și ev. reformate, avînd toate școlae separate. Confesiunea ev.-ref. cochetează cu inspectorul școlar regesc, să esopereze înființarea școlii de stat în Recea.

Din incidentul sîrbărilor milenare la raportul inspectorului școlar s'a și proiectat din partea ministerului de culte înființarea a ceea. Dr. Petri Mór, odinioară Petrică s'a și pus pe lucru, pînă la desbatere într-o ședință a comitetului comunal înființarea școlii de stat. S'a prezentat în persoană la cea ședință. Toată nimeni și capacitarile îndelungate de a ferici comuna, după zisa d-sale, prin scutirea de greutățile mari împreunate cu susținerea școlilor confesionale au rămas fără succes. Comitetul compus din 5 membri români — ceilalți Maghiari și Jidani — cu excepțiunea judei comunal — a votat contra proiectului. Acest lucru și de atunci încoace de repetate-ori s'a pus pe tapet dar' pe lângă toată opintirea dlui inspector școlar până-acum întotdeauna a fost respins.

În ultima ședință a comitetului comunal vîzînd antipatia față de școala de stat inspectorul a declarat, că are îndrumare dela ministerul de culte, că dacă cu frumosul nu poate să ajungă la cale, să se folosească de forță. Dar' cu toate aceste simțul patriotic l'a îmboldit a-și uita promisiunea. S'a gîndit și regîndit, cum ar putea în butul înocăpînașilor membri ai comitetului comunal din Recea să vadă totuși înființată școala de stat. Nu de flori de cue este d-sa inspector școlar, ca să nu afle nod și în papură. După-ce a răscălit arhivul oficiului inspectoratului aflat vezi Doamne, că învățătorul Ioan Hendea nu are calificațiunea recerută. Se pune, face un strajnic raport la ministrul de culte și instrucțiune publică sub nr. 70477 dto 14 Nov. 1901 pe calea ordinariatului diecesan excepționează calificațiunea inv. Ioan Hendea, și dispune publicarea de concurs.

Dar' atât ministrul de culte, cât și inspectorul școlar regesc și de astădată a sfedit-o! de oare-ce numitul învățător este preparand absolvent dela Institutul preparandial din Năsăud fost elev al renumitului nostru pedagog Basiliu Petri și astfel scutit prin articolul de lege XXXVIII. din a. 1868 de a depune esamenul de calificațiune învățătoresc.

Eată, onorați cetitori, cum se fac la noi, în ferișta Ungarie, tot felul de uneltiri, de jos până sus, ca să nimicească o școală românească. Dar' Dzeu răilor nu ajută!... *Circeanu.*

Reuniunea rom. de inmormântare din Sibiu.

— A doua adunare generală. —

Dumescă în 23 Februarie n. c., la orele 11 din zi, s-a ținut *Reuniunea română de inmormântare din Sibiu*, a 2-a adunare generală ordinară în localitățile *Reuniunii sodalilor români din Sibiu*. La adunare a participat un număr însemnat de membri din cl. economilor, a meseriașilor și a inteligenței noastre.

Această adunare, din toate straturile societății noastre, mi-a revocat în memorie o publicațiune făcută în ziarele noastre, dacă nu mă înșel, de secretarul actual al Reuniunii acesteia totodată unul din temeiurile ei, înainte de alcătuirea Reuniunii. În aceeași publicațiune, ce se înalță asupra Reuniunii, se înalță cuprind în simțul său pe inteligent, pe meseriaș și pe țărânul agricultor, ale căror interese sunt atât de strins legate de o altă. Aici ne este dată puțin de a ne cunoaște pe *intelligentul nostru* cu durere pentru muncitorii nostri și de a ne cunoaște pe *muncitorii nostri*, cu cari tot așa de bine ne putem duce la îndeplinire lucrările noastre, dacă nu mai bine ca cu străinii, la caritate de mult ne convine una dintre noi a recurge. Numai când ne vom cunoaște unii pe alții din toate punctele de privire — și numai când ne vom aduna toate forțele, vom pute să ne afirmăm, vom ști, să impunem ori-și-cui. Din aceste puncte de vedere mănecând, ar fi de dorit ca oamenii nostri de bine să lucreze din răspuneri pentru înființarea în tot locul, unde numai se poate de reuniuni de inmormântare.

Cursul adunării generale a Reuniunii noastre a fost următorul: Directorul Reuniunii, dl. *Pantaleon Lucuța*, prin cuvinte potrivite bineventează pe membrii prezenți și deschide adunarea, îi roagă să exprime conștientă pentru cei 18 membrii, decedați până astăzi, ai reuniunii. După aceea înfrându-se în ordinea de zi, secretarul reuniunii, d-nul *Victor Tordășianu*, citește raportul general al direcțiunii despre activitatea reuniunii în cursul anului 1901, raport ce-l dă mai jos. Raportul s'a luat de adunarea generală la cunoștință. Asemenea s'a luat la cunoștință cu aprobare socotelile reuniunii pro 1901. Citite și revizuite în cursul adunării și s'a dat direcțiunii absolutului. Aici s'a observat, că adunarea generală la propunerea membrului, domnul *Timoteiu Popovici*, profesor seminarial, votează mulțumită protocolar directorului *Pantaleon Lucuța* și secretarului *Victor Tordășianu*, pentru competențele lor statuate de câte 4 respective 3 coroane după fiecare cas de moarte, competențe pe cari le-au dăruit și în anul trecut fondului *Asilului*, creat de reuniune în scopul de adăpostire la timpul sau a orfanilor și a oamenilor neputincioși și scâpătați.

La punctul *propuneri eventuale* direcțiunea reuniunii propune adunării generale: a lua la cunoștință retragerea din direcțiune a membrului *Nicolae Togan*, administrator protopopesc, și a pune la cale întregirea postului. Adunarea răzămându-se însă pe împrejurarea, că dl. Togan nu și-a motivat prin nimic retragerea din direcțiune și mai considerând, că în anul viitor se va alege direcțiunea pe un nou period de trei ani — n'a primit demisiunea domnului Togan și îl roagă a face și pe viitor parte din direcțiune și a contribui după pozițiunea sa de paroh-protopop la o altă mai grabnică alcătuire a secției a 2-a independente.

În cele din urmă alegându-se de verificatori ai protocolului adunării generale membrii: *Emil Verzariu*, *Candid Popa*, *Florea Crucea* și *Timoteiu Popovici*, directorul *P. Lucuța* mulțumeste membrilor pentru interesul ce-l poartă acestui așezământ umanitar, declară a 2-a adunare generală de încheiată.

(Va urma.)

La Abonament lunar

pentru
Martie st. vechiu

invită
Administrația ziarului „TRIBUNA”

Cronica zilei.

Sibiu, 26 Februarie n. 1902

Instalarea noului Metropolit al Moldovei. Pentru primirea și instalarea noului Metropolit al Moldovei, în Iași se pregătesc a face o frumoasă srbătoare.

La gară I. P. S. Metropolitul va fi întâmpinat Sâmbătă dimineața de toate autoritățile civile și militare, precum și toți preoții din eparchia Moldovei.

Înaltul Prelat va fi condus dela gară până la palatul metropolitan într-o frumoasă trăsură, trasă de patru cai albi înhamăți la Dumont, ear' Duminecă va avea loc instalarea, care se va face cu mare pompă religioasă la care vor asista episcopii și di. S. Haret, ministrul cultelor și instrucțiunii publice.

Corul măiestrului Musicescu a pus în repetiție o sumă de imnuri din cele mai alese, pe cari le execută cu această ocaziune.

Conferență despre Eminescu — în Lipsca. Sntem informați, că dl. *Ioan Sourtu* a ținut la 14 Februarie n. în „*Neu philologischer Verein*” o conferență — în nemțește — de o oră și jumătate despre personalitatea, viața și opera literară a lui Eminescu. În cadrul conferenței dl. *Sourtu* a făcut și o expunere generală a vieții naționale române și a literaturii noastre până la Eminescu. Studenții germani și străini au ascultat și primit cu admirație conferența și poeziile lui Eminescu pe cari conferențiarul le-a citit. La finea conferenței dl. *Sourtu* a fost viu felicitat din partea publicului asistent.

Piesa poetei-regine. Sâmbătă seara a avut loc la Teatrul National din București reprezentațiunea organizată de sindicatul ziaristilor din capitală. S'a jucat frumoasa piesă „*Mărioara*” de *Carmen Sylva*, d-ra *Agata Birseu* a recitat *Poeta-Regina*, niște superbe versuri datorite dlui *George Ranetti*.

Cu această ocaziune a apărut și un ziar artistic imprimat, cuprinzând diferite articole de ocazie și având portretul grațios al Suveranei.

Reprezentarea a fost onorată de către A. S. R. *Principesa Maria* careia comitetul sindicatului i-a prezentat un ziar imprimat pe mătăsă moară albă. M. S. Regina, fiind puțin suferindă, și a exprimat regretul de a nu fi putut onora reprezentarea organizată de sindicatul ziaristilor.

Correspondențe de L'Europe Orientale, politice et économique se cheamă o interesantă publicație, ce a început să apară de câteva zile la București. Publicația aceasta este destinată mai ales a lămurii presa străină asupra chestiunilor politice și economice din Orientul Europei. Va apare în toate zilele de lucru și este pusă sub direcțiunea dlui *Ioan Creșianu*.

Cererea arestării lui Manoliu. În urma intervenției ministrului român dela Berlin, guvernul german a autorizat pe consulul german din New York să facă demersurile necesare pentru arestarea lui *Manoliu*, la sosirea lui în acel oraș.

După legile americane se va începe contra lui *Manoliu* o acțiune civilă din partea episcopiei St. Spiridon din Iași.

Estradarea însă este problematică.

Principele Heinrich la America. Cu întârziere de o zi, principele Heinrich Duminecă la prânz a debarcat în America, la New York. Portul *Pearl* a fost decorat și arborat. Cu tot frigul ce domnea, o lumea imensă aștepta prezentarea principelui. Primirea i-a fost foarte cordială. Admiratul Evans a ținut binevențarea. La primul pas pe pământul Americii, principele *Heinrich* a adresat prezidentului *Roosevelt* o telegramă Marconi, la care pres. a răspuns călduros. Seara principele *Heinrich* a dat un prânz pe vaporul *Hohenzollern*. Mai târziu a mers în clubul german, unde i-s-au prezentat toți membrii. Din club s'a dus la *Jersey City*, de unde a plecat spre *Washington*. La *Washington* a sosit ieri la 10 ore dimineața. Cu o trasură de gală însoțită de un escadron de cavalerie a mers la Casa-Albă, unde a fost primit de prezidentul *Roosevelt*. Prezidentul i-a prezentat d-nei *Roosevelt*, apoi i-a prezentat principele membrilor cabinetului. Mai târziu prezidentul a reînnoit vizita principelui la legățiunea germană, unde acela are locuința.

Din Congo. A sosit în Iași, venind din statul independent Congo tinerele *Aurel Varlam*.

Di. Varlam a stat vreo doi ani în Congo, ca magistrat. D-sa a adus o frumoasă colecțiune etnografică din acele regiuni.

În curând, dl. Varlam va ține în Iași o conferență asupra șederei sale în Congo.

† Carolina I. Lengeru n. Buour Pop, soția dlui adv. I. Lengeru a decedat ieri la Brașov. Simțul umanitar al d-nei Lengeru era cunoscut în Brașov. Precum scrie „G. Tr.” neavând decedată băieții, a crescut în casa sa neprezece băieți cari astăzi toți sunt bine așezați. — Afară de aceasta s'a distins și prin talentul său musical.

Accidentul A. S. R. Princip. Ferdinand. Cetim în „Cronica”: Azi circula știrea prin capitală că A. S. R. Principele Ferdinand ar fi suferit un grav accident la vânătoarea la care participă în județul Vâlului.

Controlând știrea la ministru de interne și poliția capitalei, ni-s'a spus, că nu s'a primit nici o știre în acea privință.

Fabrică slovacă. Banca *Tatra* din Turocz-Sz. slovacii întemeiază o fabrică de celuloză, cu un capital de un milion cor. pe acți. Prospectul e subscris de mai mulți fruntași slovaci și zece Cehi. Ziarele comuniste turbă de necăz, ear' noi zicem: fabrică bărbăți slovacii dela banca „Tatra”!

Banchetul deput. Pop József. În onoarea deput. reneget Pap József s'a dat Sâmbătă seara în Somcuta un banchet și condux de țorțe, despre care dăm raport la alt loc al ziarului.

Populația Belgiei. Statistica generală a populației regatului Belgiei a fost tipărită și trimisă guvernelor tuturor statelor.

Acea statistică s'a încheiat la 31 Dec. 1900.

Din ea se constată că la aceea dată Belgia număra 6.693.810 locuitori cu un plus de 624.489 persoane, față cu recensământul din 1890.

Dela 1868 populația Belgiei a crescut cu 235.6614 locuitori, adică o creștere de 54,33 la sută. Din datele statistice anuale se constată, că progresul populației a fost constant dela 1846 până la 1856. Creșterea a fost mai repede dela 1881 până la 1890. Cea mai mare creștere a fost constatată dela 1867—1876, care corespunde cu epoca de mare prosperitate a industriei. În provinciile populația n'a crescut proporțional în toate, ci numai în Anvers și Brabant.

Greve sângeroase. De câteva zile Turin e agitat din cauza grevei lucrătorilor usinei de gaz. Societatea pentru luminat și gaz nevoind să primească arbitrajul camerei muncii, a hotărât să proclame greva generală. Totuși majoritatea lucrătorilor e contra grevei. S'a produs câteva ciocniri. O mare grupă de greviști a încercat să oprească vagoanele de tramway. A fost împrăștiată de cavalerie. Noaptea trecută doi carabinieri, fiind de sentinelă, au fost uciși cu lovituri de cuțit de rău-făcători, după o luptă învinsă.

Garnisoana orașului a fost mărită. Greviștii cari formează cam a zecea parte din totalul lucrătorilor, au opus rezistență forței publice, care a împrăștiat mai multe grupe de greviști. Un suboficer și doi soldați au fost răniți de pietrele asvirlite de greviști.

O proclamație a prefectului interzice orice formare de grupuri.

— Greva din Spania nu s'a potolit. Se așteaptă însă declararea grevei și la Madrid.

S'a arestat la Bilbao trei anarchiști periculoși, tot astfel și la Barcelona.

Se telegrafează din Saragoza și Valadolid că orașele au început să se mai liniștească.

Știrile din Barcelona spun, că s'a confiscat documente de poliție care dovedesc că anarhii și din Barcelona, din care mulți străini, au lucrat în comună înțelegerea cu anarhiștii din Londra.

Situația în Barcelona pare mult îmbunătățită dela arestarea principailor anarhiști.

Duminecă dimineața a fost liniște. Nu se știe încă dacă luni s'au început prelegerile la universitate, sau nu.

Nu călca cu piciorul pe cea-ce-ți dă D-zeu în natură, după-cum adevăresc scrisorile următoare. (Cite originale se pot vedea ori când):

Di. primar M. din M. scrie: Vă rog cu stimă, trimiteți-mi încă 5 pachete de „Pectora” contra catarului și tusei. După folosirea celor dintâi am simțit îmbunătățire.

Di. B. decan în R. scrie: Vă rog să-mi trimiteți cu ramburs aceeași cantitate de „Pectora”. Teul discaalv flegma și a făcut bine vecinului meu.

Di. B. G. în N (Bavaria) scrie: Vă rog să-mi trimiteți cu ramburs în 10 pachete din „Pectora”, pentru-că aceasta îmi ajută bine contra morbului meu de 25 ani și voi să folosesc în continuare acest teiu, după-că pătinesc deja de mult de astmă și acum sânt de 71 ani.

Di. G. în H. scrie: Trimiteți-mi cu reînnoirea poștei 19 pachete din „Pectora”. D-Voastră, pe care am folosit-o deja în anul 1895 sau 1896 cu bun succes. Vă mulțumesc și vă felicit anticipativ.

Di. A. P. în P. Oberlausitz. Vă rog să-mi trimiteți cu reînnoirea poștei 5 pachete din excelenta „Pectora”, pe care voi să o folosesc contra catarului meu de gât. În anul trecut am obținut rezultate foarte bune contra catarului de plămâni, pe care-l tratează medicii fără succes.

Ca să câpătați „Pectora” veritabilă, adresați-vă la farmacia *Diana*, Buda-pesta, bulevardul Károly nr. 5, de unde se trimite cu 5 coroane pachetul.

Însoțiri de meseriași.

Ce se poate face prin însoțire, fie între economi, fie între meseriași, se poate vedea și din cele următoare:

La indemnul unui harnic pantofar din Arad, Iuliu Olariu, o seamă de pantofari au întemeiat, în anul 1900 o însoțire de producțiune, adică o lucrătoare mare și o prăvălie, în care se vând încălțăminte făcute în lucrătoreea lor. În anul trecut s'au vândut 6176 perechi de ghețe, ear' din reparaturi s'au încasat 3762 cor. 87 bani. În prăvălie se află ghețe în preț de 14.609 cor. 14 b., ear' venitul curat al anului trecut dă suma de 1263 cor. 7 b. Lucrătorii din ateliere au câștigat pe urma însoțirii 16.373 cor. 31 b.

Și o astfel de învertoală de bani a făcut-o o însoțire nu de putrezi de bogăți, ci de pantofari și cu un capital de întemeiere, nu de zece de mil, ci de 7837 cor. 51 b., lângă care azi se mai adaugă și fondul de rezervă de 2515 c. 27 b., fond întemeiat de obșteșă părtașilor însoțirii, cărora nu li-a lăsat gura apă după dividende grase.

Darea de seamă a acestei însoțiri e peste puțină să nu îndemne și pe meseriașii nostri români din alte orașe ca să se însoțească, să-și deschidă lucrătoare împreună, ori prăvălie, ca astfel nu numai să scape cumpărătorii de marfa cea rea, ce tăbărește de prin cele fabrici, dar' să dea de lucru meseriașilor nostri, cari și așa se plâng, că le merge rău, că nu pot ține concurența cu străinii și mai ales cu fabricile.

Știri economice, comerț, industr. jurid.

Dela băncile noastre. *Albina*, Sibiu. Fondul de rezervă al acționarilor 200.000, fondul de garanție al scrisurilor fonciare 400.000, fondul special de rezervă 85.526.94, rondul de pensie 252.991.77, depunerile 10.092.300 52, profit curat 258.539.11 cor.

„*Bihoreana*”, Oradea-mare. (An. III). Rezervele 14.449, depunerile 631.164; câștigul curat 46.856 cor.

„*Chigeteiana*”, Chigeteu. Fondul de rezervă 1133 depunerile 3775, câștig 1885 cor.

„*Comoara*”, Comorieni. (An. XI). Fondul de rezervă 6000, depunerile 16.619, câștigul curat 1205.

„*Corvineana*”, Hunedoara, fondurile de rezervă 41.521, depunerile 384.118 câștigul curat 16.847 cor.

„*Hăgeana*”, Hăgeș. (An. II). Fondurile de rezervă 8543, depunerile 325.587, câștigul 25.982.

„*Povrsimonia*”, Bran. (An. VII). Fondul de rezervă 11.901, depunerile 225.444, câștig 10.386.19 cor.

„*Riureana*”, Capolnoe.-Mănăstur. (An. III) Fondul de rezervă 3080, depunerile 60.503, câștig 15.040 cor.

„*Sătmăreana*”, Seini. (An. X.) Fondurile de rezervă 15.229.50 depunerile 208.326.72, profit curat 14.049.35 cor.

„*Sebeșana*”, Fondurile de rezervă 79.988, depunerile 468.084, câștig 20.895 coroane.

„*Sălăgeana*”, Jibou. (An. IV.) Depunerile 171.824, rezerve 12.253, câștig curat 19.221 cor.

MAI NOU.

Din dietă.

În ședința de ieri a dietei *Pichler* a atacat vehement atitudinea conducătorilor sași timbrându-o de antipatriotică și antimaghiară. El a fost desîntrerupt de deputații sași. *Korodi* răspunzând în chestie personală, a respins acușățiunile lui *Pichler*. Vorbirea lui a produs mare iritație între deputați, cari deodată au părăsit în masă sala de ședință.

Contra maghiarizării.

Pangermanii din *Braunschweig* au convocat o adunare, în care se va lua o moțiune de protestare contra maghiarizării numelor germane a comunelor din Ungaria.

Viața socială.

Serată cu dans în Gurahomorului.

Clubul român din Gurahomorului arangiază la 17 Febr. 2 Martie a. c. în salonul palatului comunal o serată dansantă.

Bibliografie.

Geografia Ungariei și elementele din geografia generală pentru școalele populare, de Dr. *Nicolae Pop*. Editura IX., îndreptată și acomodată celui mai nou plan de învățământ Brașov, 1900. Editura lui H. Zeidner. Prețul broșurat cu harta Ungariei în negru 50 bani, colorată 60 bani.

„*Cultura cănepit și a inului*”, de V. S. Moga. București, 1901.

Vorbe înțelepte. Maxime și reflecțiuni din literatura universală, culese de *Aurel C. Popovici*, București. Editura institutului de arte grafice și editură „*Minerva*”, 1900.

Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă srguință și pricepere de vrednicul nostru compatriot *Aurel C. Popovici*. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprinzând la 1300 de maxime și sentențe, tot atâtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

„*Răspuns la observările critice*”, ale dlui Dr. P. Ionescu la opul „*Metropolia Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania*”, de Dr. I. Fuscariu, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc. Sibiu. Tipogr. archiepiscopescă, 1901.

Probleme actuale în viața noastră națională. Cu un adaos „*Tinerimea*”. Articoli publici de *Săgeta*. Reproducerea din „*Tribuna*”. Aceasta este titlul unei foarte interesante broșuri, apărute de curând în editura „*Tipografiei*”, societate pe acțiuni în Sibiu. 218 pag. 8/4. Prețul 1 coroană. Interesul, cu care publicul român a primit la timpul său articolele „*Probleme actuale*”, ne-a îndemnat să-i reproducem în broșură, ca să fie adunați într'un mănunchiu, spre o mai ușoară repriză. Acești articoli se esind asupra o mulțime de chestiuni de mare importanță pentru cauza noastră națională. Sânt atinse în acești articoli o serie de planuri, a căror executare, respective punere în praxă, barem pe jumătate, ar aduce neprețuite rezultate pentru ajungerea cu un puternic pas înainte spre rezolvarea chestiunii noastre naționale. În împrejurările grele, în cari trăim noi astăzi, datori sntem cu toții să lucrăm pe toate căile posibile la asigurarea existenței noastre naționale, la crearea a nouă forțe, nouă instituțiuni de întărire. Pentru cei dorinzi de muncă, cu iubire de neam, neatinși de boala indiferenței atât de păgubitor, broșura „*Probleme actuale*” formează o neprețuită călăuză, o directivă în acțiunea de orice natură pe câmpul larg al intereselor naționale, politice, economice ori culturale deopotrivă.

Sosiți în Sibiu.

La 26 Februarie n. 1902.

Hotel „*Imperatul Romanilor*”: Schuller, Orăștie; Iokl, com. Gluj; Capesiu, adv. Cinculmare; Graeser, preot Amnaș; Fleischer, com. Arad; Nussbaum, com. Fuchs, com. Viena. Hotel „*Melzer*”: Lobonju, econ. Abrud; d-na Henning, Bolcaș, Albrich, com. Brașov; Borgenicht Budapeste, Kasper Viena, com. Hotel „*Mihailu*”: Moisa, Făgăraș; Fleischer, Batos, Kovacs, zidar, Orăștie.

Teatrul orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Joi, 27 Febr.

„*Das Modell*”

operetă în 3 acte de *Francisco Souppé*. Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: *George Mohan*.

Proprietar: Pentru „*Tipografia*”, societate pe acțiuni: *Ioșif Marschall*.

Doctorul

[43] 8

Romulus L. Crăciun

Morburi interne.

KARLSBAD,
„*Strauss*”.

